

Beløb ikke var tilstrækkeligt, og der blev derfor i Loven af 19de Marts 1852 angaaende Dommerkornets Ordning tilsagt Retsbetjentene en yderligere Godtgjørelse foruden den, der tidligere var givet dem, hvilket Tilsagn skete Fyldest ved Loven af 20de August 1853, der fastsatte denne yderligere Godtgjørelse til indtil 6000 Rd. Disse 15000 Rd. og 6000 Rd., ialt 21000 Rd., bleve imidlertid ikke alle nødvendige, idet det ved de Dødsjølser, der fandt Sted, viste sig, at de Forordninger, Retsbetjentene havde, kunde fyldestgøres ved 20,514 Rd. 78 ø. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Safs: Jeg skal udbede mig det ærede Udvalgs og Ministeriets Opmærksomhed for Tilstanden i Hals, som jeg har forladt, og hvor der vistnok er ligesaa stor Trang til en Læge, som paa Den Anholt. Beboerne have ogsaa andraget derom, ja endog, uagtet det er et fattigt Sogn, skøndt folkerigt, thi Byen Hals alene har over 1000 Indvaanere, tegnet sig for 400 Rd. som aarligt Bidrag til en Læge, og de ønske nu at erholde et Tilskud af Statskassen for, at en praktiserende Læge kunde bosætte sig der. Jeg for min Person anseer dette for et meget rimeligt og billigt Forlangende og haaber at kunne godtgjøre dette saaledes, at Enhver vil finde det Samme. Derfor som Lægepraxisen skal vedblive at være bunden her i Landet, saa er det jo aabenbart, at naar Præsten paa Anholt roses, fordi han har praktiseret og hjulpet Beboerne der, og naar Præsten i Grønland ligeledes roses, fordi han har hjulpet Folk, saa burde jeg egentlig ogsaa have været rost og ikke straffet, fordi jeg har hjulpet Beboerne i Hals, thi det er ligesaa vanskeligt for dem at erholde Lægehjælp, ordentlig eller uordentlig, det lader jeg staae uafgjort, men en Lægehjælp, som kan være dem til Trøst, som det er for Beboerne paa Den Anholt, thi de have 16 Mil at kjøre for at faae den nærmeste Læge. Jeg maa bede det høitærede Thing og den høitærede Minister at tage under Overveielse, om ikke det at kjøre en Bui paa 16 Mil, hvoraf en stor Deel er saaledes, at man mange Gange er udsat for at vælte og maa kjøre Fod for Fod, er ligesaa

slæmt som at komme 3—4 Mil over Søen. Saaledes er Tilstanden, og det er umuligt for nogen af Lægerne i Nærheden, selv naar der herfter epidemiske Sygdomme i dette og de nærmeste Sogne, at komme mere end 1 eller 2 Gange om Ugen, hvilket i Grunden næsten er det Samme som slet ikke at komme. Naar disse Omstændigheder tages i Betragtning, troer jeg, at det Andragende, som Beboerne i denne Session have tilsendt den Rigsdagsmand, der repræsenterer deres District, og mig, men som vi ikke have kunnet aflevere til Finantsudvalget, fordi Besagen var blandet ind med deri, virkelig maa findes at være billigt, og jeg skal derfor udbede mig af det høitærede Udvalg, om det ikke vilde paanøde det høitærede Ministerium 2 à 300 Rd., saa at der kunde bosætte sig en praktiserende Læge der; jeg kender baade een og flere Læger, der gjerne vilde gjøre det. Jeg troer nu kort og tydeligt at have fremsat Forholdet, og jeg haaber, at Forlangendet vil finde Imødekommen.

Da jeg nu engang har faaet Ordet, skal jeg ikke undlade at fremsøre min Mening med Hensyn til hele vort Medicinalvæsen. Jeg er langt fra at være enig med Sundhedscollegiet i den Talemaade, at vi her i Landet skulde have et velordnet Medicinalvæsen; det synes Noget at smage af det Tydske, og det falder ogsaa meget bedre paa Tydsk; „ein wohlgeordnetes Medicinalwesen.“ Det er nu et af disse Stikord, een af disse Flokkel, hvormed man kan bestikke Folk, men saalænge Staten vil sørge for Medicinalvæsenet og vil have autoriserede Læger, synes jeg dog, det var rimeligt, man sørgede for, at disse autoriserede Læger, og navnlig Districtslægerne, fik Mere i Løn, thi skal det være saaledes, som nu er Tilfældet, at den største Deel af Befolkningen næsten maa undvære passende og itide tilkaldt Lægehjælp, da kan Staten ikke sige, at der er et „velordnet“ Medicinalvæsen, men skal der være et saadant, maa man sørge for, at der, især i Sylland, hvortil min Erfaring nærmest strækker sig, ansættes mange flere Læger for de Fattiges og Uformuendes Skyld. Jeg skal ikke have Noget derimod; thi jeg hører ikke til dem, der, naar jeg anseer Noget for